

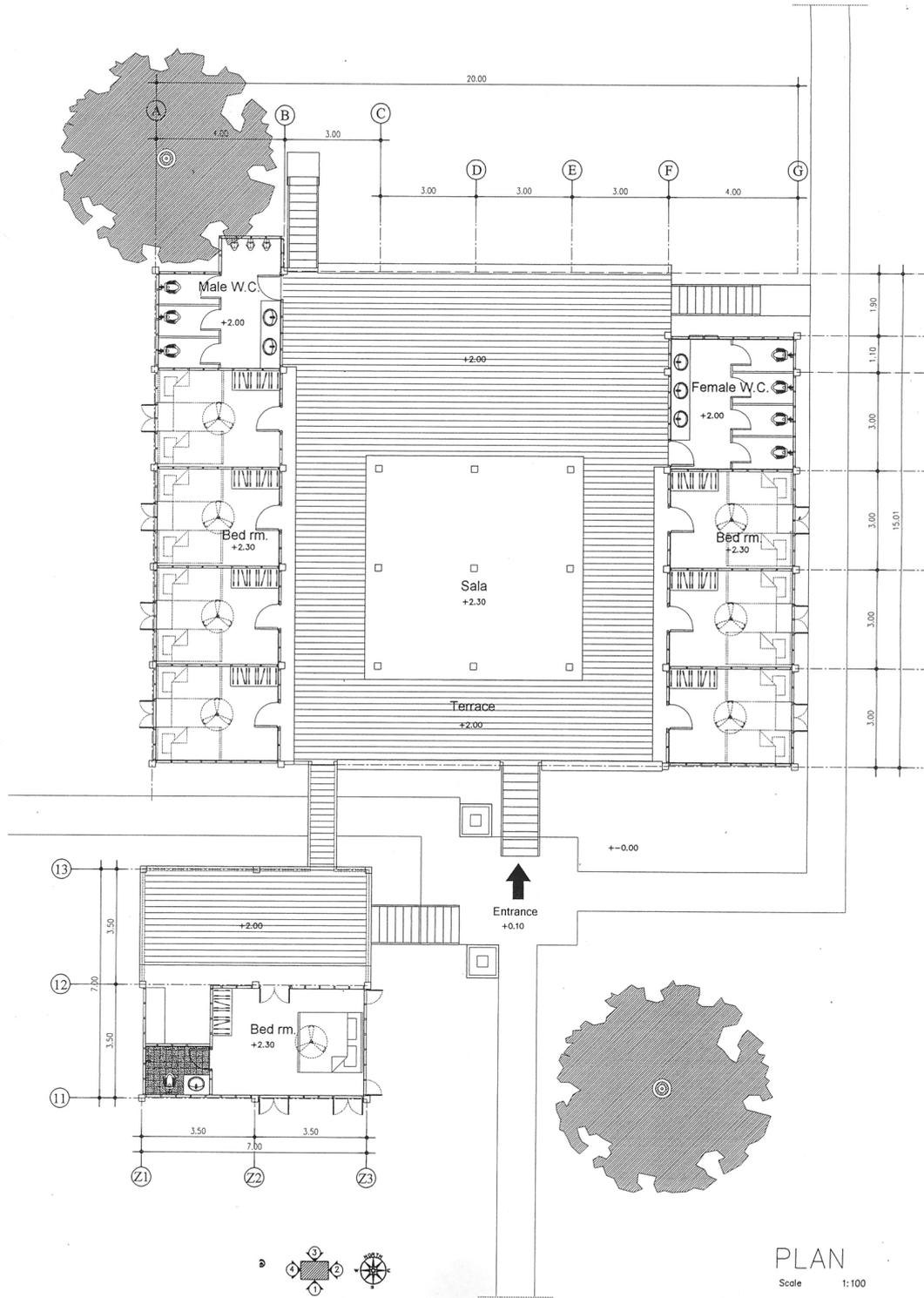
ผนวก

แบบสถาปัตยกรรมศูนย์การเรียนรู้บ้านผู้ใหญ่วิบูลย์ เข็มเฉลิม

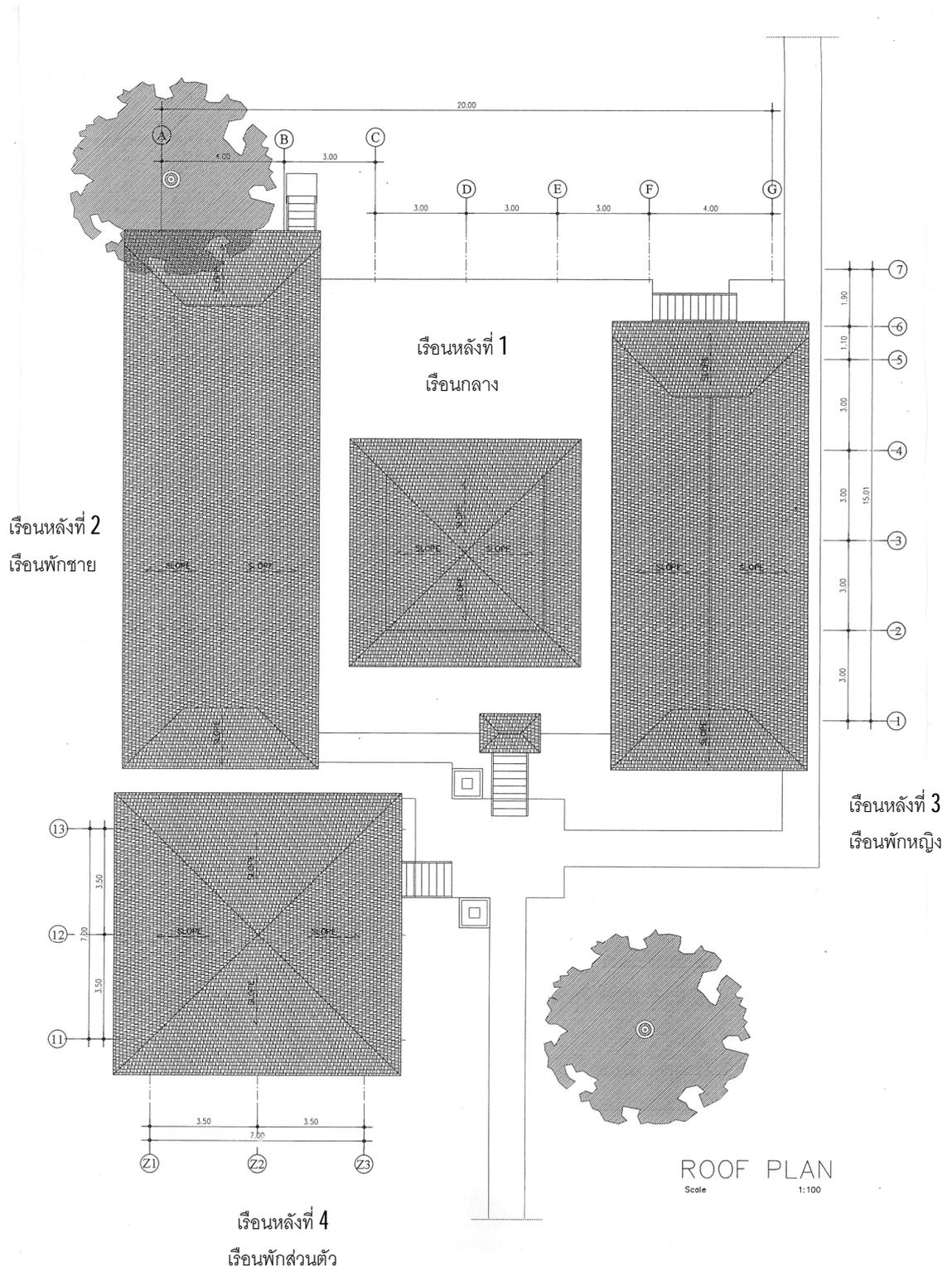
แนวทางเกี่ยวกับการเรียนรู้เพื่อการพึ่งตนเอง และ พัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืนของผู้ใหญ่ วิบูลย์ เข็มเฉลิม เป็นอีกแนวคิดหนึ่งที่ถูกใจให้มีความสนใจ เนื่องจากผู้ใหญ่วิบูลย์ได้ให้ความสำคัญกับ 5 เรื่องที่จะทำให้ชีวิตพึ่งตนเองได้ในปัจจุบัน ได้แก่ ข้าว อาหาร ยาสมุนไพร ข้าวของเครื่องใช้ และดิน โดย 4 เรื่องแรกถือเป็นความจำเป็นพื้นฐานของชีวิตและครอบครัวก็คือ ปัจจัย 4 ที่รู้จักกันเป็นอย่างดี ตรงจุดนี้นับว่ามีความสอดคล้องกับแนวคิดในการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรม พื้นถิ่นตามอัยาศัยที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา แต่จุดที่แตกต่างคือแนวทางการพึ่งพาตนเองของผู้ใหญ่วิบูลย์มีความชัดเจนนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในชีวิตที่เกิดขึ้นและเรียกวิถีชีวิตใหม่ว่า วน-เกษตร ซึ่งเป็นรูปธรรมและหนทางไปสู่การพึ่งตนเองผ่านการเกษตรกรรมและวัฒนธรรม ในอีกวาระหนึ่งเมื่อวนเกษตรในประสบการณ์ของผู้ใหญ่วิบูลย์ดำเนินมาได้ 10 ปีและมีการทบทวนร่วมกันของเครือข่ายวนเกษตร พบข้อสรุปประการหนึ่งว่า ตัวแปรสำคัญของการพัฒนาวนเกษตร คือ การศึกษา ดังนั้นกลุ่มวนเกษตรจึงหันเหเรื่องสำคัญเข้าสู่การศึกษา โดยผู้ใหญ่วิบูลย์ได้เริ่มงาน การศึกษาอย่างไม่เป็นทางการ นอกกระบวน มีการทำกิจกรรมชุมชนและกลุ่มผู้สนใจ เพื่อสร้างให้เกิด การตระหนักถึงการเรียนรู้และถ่ายทอดความรู้ที่เป็นพื้นฐานของชุมชนไปยังคนรุ่นใหม่ ผู้ใหญ่ได้ใช้ สถานที่ที่บ้านของตนเองที่ล้อมรอบไปด้วยต้นไม้ นานาพันธุ์ และบริเวณที่สามารถไปทำกิจกรรมกับ เด็ก เพื่อทำกิจกรรมทางการศึกษาและเสริมการเรียนรู้จากวนเกษตร ตัวอย่างกิจกรรมเช่น ค่าย เยาวชนการเดินทาง โครงการพระธาตุคงค์และถวายความรู้แด่พระสงฆ์ การเริ่มทดลองกิจกรรมกับเด็ก ของผู้ใหญ่ก่อให้เกิดแนวความคิดใหม่ ๆ ในการเสริมการเรียนรู้ของเด็กในโรงเรียน ที่เสนอให้กับ กระทรวงศึกษาธิการ เช่น แนวคิดอุทยานการศึกษา สอนสวยโรงเรียนงาม หรือผักกางมุ้งและ เกษตรธรรมชาติ ประสบการณ์เหล่านี้นำไปสู่การคิดจริงจังเรื่องการศึกษาของผู้ใหญ่วิบูลย์ ทำให้มี การปรับปรุงสถานที่และสิ่งก่อสร้างเพื่อจัดทำศูนย์การเรียนรู้ในอนาคต โดยมีสถาปนิกของสถาบัน อาศรมศิลป์เป็นผู้ออกแบบสถาปัตยกรรมบ้านให้กับผู้ใหญ่วิบูลย์

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า แบบสถาปัตยกรรมดังกล่าวสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการ ศึกษาเกี่ยวกับก่อสร้าง การออกแบบพื้นที่ใช้สอยที่สามารถเป็นใช้เป็นที่พักอาศัย และการทำ กิจกรรมอื่นๆได้อย่างยืดหยุ่น การออกแบบและเลือกใช้วัสดุที่เหมาะสมกับงบประมาณและแนวคิด ของผู้ใช้งาน แบบสถาปัตยกรรมบ้านผู้ใหญ่วิบูลย์ เข็มเฉลิม มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ภาพผังพื้นเรือนบ้านผู้ใหญ่วิบูลย์ เข็มเฉลิม

ภาพผังหลังคาบ้านผู้ใหญ่วินิจฉัย เข้มเฉลิม

ผังพื้นเรือนบ้านผู้ใหญ่วิบูลย์ เข็มเฉลิม

พื้นที่ใช้สอยทั้งหมด 348 ตรม. ประกอบด้วยเรือน 3 เรือนเชื่อมต่อกันมีขนาดพื้นที่ 299 ตารางเมตรและเรือนเดี่ยวที่เชื่อมต่อกับทั้ง 3 เรือนมีขนาดพื้นที่ 49 ตารางเมตร รวมทั้งสิ้น 4 เรือน จากข้อมูลดังกล่าวใช้วิธีประมาณการค่าก่อสร้าง ตารางเมตรละ 12,000 บาท
รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 348 ตรม. x 12,000 บาท 4,176,000 บาท

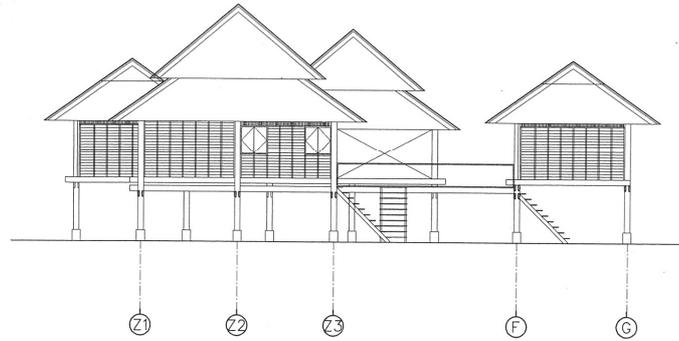
ตารางสรุปพื้นที่ใช้สอยจากแบบร่างบ้านผู้ใหญ่วิบูลย์ เข็มเฉลิม

ประเภทพื้นที่ใช้สอย	กิจกรรมการใช้พื้นที่	ผู้ใช้	ขนาดพื้นที่
1. เรือนกลาง ประกอบด้วยชานกับ ศาลาลานบ้าน	ใช้สำหรับกิจกรรมการสอน การประชุม พบปะ แลกเปลี่ยน เป็นจุดที่ใช้ต้อนรับ พักคอยได้	เยาวชน/ ผู้สนใจทั่วไป	180 ตรม.
2. เรือนพักชาย	ใช้เป็นที่พักอาศัย ทั้งหมด 4 ห้อง มี 2 เตียงต่อ 1 ห้อง มีห้องส้วมและห้องอาบน้ำแยกชายหญิงอยู่ ด้านข้าง	เยาวชน/ ผู้สนใจทั่วไป	62 ตรม.
3. เรือนพักหญิง	ใช้เป็นที่พักอาศัย ทั้งหมด 3 ห้อง มี 2 เตียงต่อ 1 ห้อง มีห้องส้วมและห้องอาบน้ำแยกชายหญิงอยู่ ด้านข้าง	เยาวชน/ ผู้สนใจทั่วไป	52 ตรม.
4. เรือนพักส่วนตัว ประกอบด้วยชาน ห้องนอน ห้องน้ำส่วนตัว	ใช้เป็นที่พักอาศัย	เจ้าของ	49 ตรม.

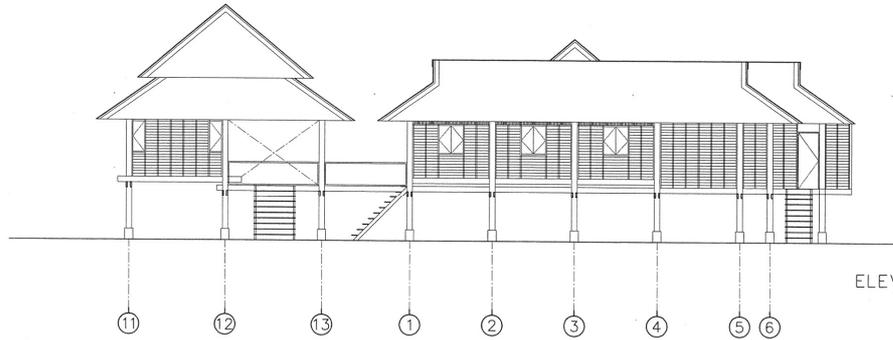
ข้อมูลการใช้วัสดุ

ฐานราก		พื้น		โครงสร้างเรือน		หลังคา	
ส่วนประกอบ	วัสดุ	ส่วนประกอบ	วัสดุ	ส่วนประกอบ	วัสดุ	ส่วนประกอบ	วัสดุ
เสาเข็ม	คอนกรีต	ใต้ถุน	ดินอัด แน่น	เสาเรือน	ไม้	หลังคา	กระเบื้อง ดินเผา
ฐานราก				โครงสร้างพื้น			
เสาตอหม้อ				โครงสร้างหลังคา			
				ฝ้าบ้าน พื้นปู ประตู่ หน้าต่าง			

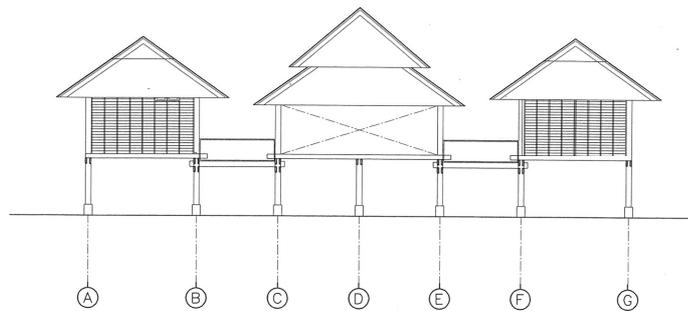
ภาพตัดผังพื้นเรือนบ้านผู้ใหญ่วิบูลย์ เข้มเฉลิม

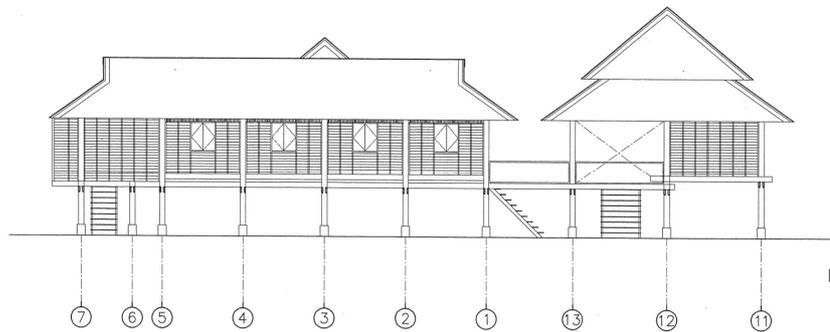
ELEVATION 1

ELEVATION 2

ELEVATION 3

ELEVATION 4

ภาพจำลองผังพื้นที่เรือนบ้านผู้ใหญ่วิบูลย์ เข้มเฉลิม

ภาพจำลองด้านหน้าบ้านผู้ใหญ่วินิจฉัย เหมเฉลิม

แบบสถาปัตยกรรมบ้านผู้ใหญ่วินบูลย์ เข็มเฉลิม ดังกล่าว มีลักษณะที่ใกล้เคียงกับแนวคิดในการก่อสร้างสิ่งปลูกสร้าง ที่ีมีน่าจะอยู่ในศูนย์การเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมพื้นถิ่นตามอัครยาศัยที่ผู้วิจัยทำการศึกษา สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการประมาณค่าสิ่งปลูกสร้างได้ใกล้เคียงกับความเป็นจริง แบบผังพื้นเรือนบ้านผู้ใหญ่วินบูลย์ เข็มเฉลิม ในครั้งนี้ ได้รับการออกแบบและจะนำไปก่อสร้างจริงโดยอาสาสมัครสถาปนิกชุมชนและสิ่งแวดล้อม สถาบันอาศรมศิลป์ ซึ่งก่อตั้งขึ้นเพื่อเป็นสำนักงานที่มีการปฏิบัติงานจริง สำหรับรองรับการเรียนผ่านการทำงานจริงของนักศึกษาสำนักวิชาสถาปัตยกรรมเพื่อชุมชนและสิ่งแวดล้อมของสถาบันอาศรมศิลป์ และเพื่อรับออกแบบงานสถาปัตยกรรมที่ใส่ใจชุมชนและสิ่งแวดล้อม ดังนั้นจึงให้ความสำคัญในการทำงานร่วมกันระหว่างผู้ออกแบบและผู้ใช้ โดยมีเป้าหมายที่จะแลกเปลี่ยนความรู้ ความต้องการ เพื่อเป็นฐานให้สถาปนิกออกแบบบ้านอาคารที่เหมาะสมสอดคล้องกับแต่ละบริบทของชีวิต สภาพแวดล้อมและชุมชนนั้นๆ เป็นการสืบสาน ผสมผสานระหว่างภูมิปัญญาเก่าไปพร้อมๆ กับการสร้างภูมิปัญญาใหม่ๆ ที่มีชีวิต เท่าทันสังคมปัจจุบัน

แบบสถาปัตยกรรมบ้านผู้ใหญ่วินบูลย์ เข็มเฉลิม ออกแบบเมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน พ.ศ. 2550 โดย นายพงศกร ตุ่มปรีक्षा สถาปนิกอาสาสมัครสถาปนิกชุมชนและสิ่งแวดล้อม สถาบันอาศรมศิลป์